

N:o 143.

Ank. till Riksd. kansli den 11 maj 1908, kl. 2 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning af en till förra militiebostället Sjögården n:r 1 jämte Sjögården n:r 2 i Älfsborgs län hörande lägenhet.

(I. A.)

Uti en den 24 april innevarande år till Riksdagen aflåten, till statsutskottet för förberedande behandling öfverlämnad proposition (n:o 208) har Kungl. Maj:t, under återopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen medgifva,

dels att den till förra sergeantsbostället $\frac{1}{2}$ mantal Sjögården n:r 1 jämte Sjögården n:r 2, en hästhage, i Toarps socken af Älfsborgs län hörande lägenheten Fredriksberg finge med i statsrådsprotokollet närmare angifvet område från egendomen i vederbörlig ordning afskiljas och mot en köpeskilling af 675 kronor, att erläggas under loppet af tio år med en tiondedel årligen, försäljas till soldaten C. J. Söderberg med tillträdesrätt den 14 mars 1909 och under villkor, att han till kronan utan ersättning med äganderätt öfverlämnade lägenheten Gubbesäng n:r 1, samt med tillämpning i öfrigt på berörda försäljning af de i 6:te punkten af kungl. skrifvelsen till domänstyrelsen den 25 september 1896 angående bestämmelser att tjäna till efterrättelse i fråga om lägenheters upplåtande från kronans jordbruksdomäner stadgade villkor;

dels ock att köpeskillingen för lägenheten finge, på samma sätt som köpeskillingarna för försålda mindre kronoegendomar, användas till inköp för kronans räkning af skogbärande eller till skogsodling tjänlig mark.

Bih. till Riksd. Prot. 1908. 4 Saml. 1 Afd. 83 Häft.

I detta ärende har departementschefen till berörda statsrådsprotokoll anfört följande.

»Under år 1906 har arrendeuppskattning hållits för förnyad utarrendering från den 14 mars 1909 af förra sergeantsbostället $\frac{1}{2}$ mantal Sjögården n:r 1 jämte Sjögården n:r 2, en hästhage, i Toarps socken och Ås härad af Älfsborgs län, hvilken egendom lämnar mer än 600 kronor i årligt arrende. Som förslag därvid väckts om afsöndring och försäljning af lägenheterna Fredriksberg och Kvarntorpet till deras innehafvare, hvilka äga de å lägenheterna uppförda hus, har Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande i länet meddelat lägenhetsinnehafvarna sådana förelägganden, som omförmålas i 6:te punkten af nådiga skrifvelsen till domänstyrelsen den 25 september 1896 angående bestämmelser att tjäna till efterrättelse i fråga om lägenheters upplåtande från kronans jordbruksdomäner utan att lägenhetsinnehafvarna inom förelagd tid låtit sig afhöra.

Innehafvaren af lägenheten Fredriksberg, soldaten C. J. Söderberg, har emellertid sedermera i en till domänstyrelsen ingifven skrift gjort förfrågan, huruvida han, oaktadt sin försummelse att på Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvandes föreläggande afgifva förklaring, att han önskade köpa sin lägenhet, likväl kunde få lösa lägenheten för densamma åsatt saluvärde, att betalas under loppet af tio år med en tiondedel årligen.

Under återopande af 7:de punkten i förenämnda nådiga skrifvelse har domänstyrelsen i underdånig skrifvelse den 16 innevarande april underställt den väckta frågan om lägenheten Fredriksbergs försäljning Eders Kungl. Maj:ts nådiga pröfning och därvid öfverlämnat instrumentet öfver förberörda uppskattningsförrättning samt öfriga till ärendet hörande handlingar, däribland en af förste landtmätaren L. J. Filipsson år 1905 öfver egendomen upprättad karta med beskrifning.

Af handlingarna i ärendet inhämtas, såvidt nu är i fråga, följande.

Egendomen är belägen 13 kilometer från Borås och 5 kilometer från Gånghesters hållplats och Målsryds station å Borås—Alfvesta järnväg samt innehåller en sammanlagd areal af 155 hektar 10,2 ar.

Uppskattningsmännen hafva ansett, att lägenheten Fredriksberg, som af dem föreslagits skola erhålla en areal af 3 hektar 64,3 ar, kunde utan men för hufvudgården försäljas. Därjämte hafva uppskattningsmännen föreslagit, att en midt i egendomens skogsmark belägen, bemälda Söderberg enligt lagfartsbevis den 12 mars 1906 tillhörig äng, Gubbesäng n:r 1, måtte af kronan inköpas för ett pris af 100 kronor att afräknas å köpeskillingen för lägenheten Fredriksberg.

Domänintendenten har i särskildt yttrande öfver Söderbergs framställning hemställt, att lägenheten Fredriksberg måtte försäljas med en ägoomfattning, som något afveke från den vid arrendeuppskattningen ifrågasatta, hvilket betingades däraf, att frågan om Kvarntorpets försäljning förfallit. Enligt domänintendentens förslag skulle lägenheten erhålla ett med röda linjer å kartan utmärkt område, motsvarande ägofigurerna n:r 173--200 samt delar af ägofigurerna n:r 139 och 244 med en sammanlagd areal af 3 hektar 33,8 ar, däraf 1 hektar 37,8 ar tomt och åker, 1 hektar 60 ar äng, 27,2 ar skogsmark samt 8,8 ar impediment.

Uppskattningsmännen hafva saluvärderat lägenheten Fredriksberg med af dem föreslaget område till 775 kronor, hvilket saluvärde domänintendenten icke ansett böra ändras till följd af den minskning af arealen, han föreslagit.

Söderberg har erbjudit sig att till kronan sälja förenämnda honom tillhöriga äng och har ställt borgen för erläggandet af köpeskillingen för lägenheten Fredriksberg och för fullgörande af köpevillkoren i öfrigt. Vidare har Söderberg förklarat sig vidblifva sitt anbud å lägenheten, äfven om dess areal minskades på sätt domänintendenten föreslagit.

Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande har i likhet med domänintendenten hemställt, att Söderberg måtte få köpa lägenheten ifråga.

För egen del har domänstyrelsen jämväl biträdt förslaget om försäljning af lägenheten Fredriksberg och om förvärfvande i sammanhang därmed åt kronan af förenämnda äng för det af uppskattningsmännen föreslagna priset af 100 kronor.

I en under hand af domänstyrelsen till jordbruksdepartementet insänd handling hafva Söderbergs borgensmän förklarat, att de vidblifva sin borgen, ehuru lägenhetens areal minskats på sätt af domänintendenten föreslagits.»

Utskottets hemställer,

att Kungl. Maj:ts förevarande proposition må vinna Riksdagens bifall.

Stockholm den 11 maj 1908.

På statsutskottets vägnar:

G. BILLING.